mbg 1/2 303.

338300 06 3360

130 Co 30ადგილებში: ბაგზავნით Bang Bag Egenson: genobs - 7 855. - 6 8.6. - 50 3. 75 3. ghood Emahols 15 3. დაქციის კანტორაში მიიღება ყოველ-გუარი განსხადეგა ეა სხვა ენებზედ. ასი განცხადების დაბეჭდვისათვის ჩვეულეასოებით გაზეთის სტრიქონზედ 8 კაპ., ასო მთავრულებით

"1333" გამოდის კვირაში ერთხელ, ხუთშაბათობით.

POWUR-3WADY 9UUG099:

തരാന്ത്രി - "ഒഴയാളവരം ലാരാദ്യാഗ്രാവര്യില്ലെ പ്രാവരം ქ. შვილის და კამპ. სტამბაში, ხანის ქუჩაზედ, ბებუთოვის სახლში O gamabab გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: Β' Τυφ. Μεъ. Β' контору редакціи грузпиской газеты "ВРЕМЯ".

#70000670 - C. C n m m y s b on s 6 - 3 n cm o good dy 6383, მელქონ პალიევის სახლში.

ბეტორს ორი თვის განმაკლობაში შეუძლია უკანვე მიიღოს თავის ხარჯით სტატია, რომელიც გამოგზავნილი იყო " ზოიებაში" დასაბეჭდათ, მაგრამ, რომლისამე მიზეზისა გამო, არ დაიბეჭბა.

თუ აუცილებელი საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია შეამოკლებს გამოგზავნილს სტატიასა და ისე დაბეჭდს გაზეთში. —

♥ºᲚᲘᲬᲐᲓᲘ ᲛᲔᲮᲣᲗᲔ.

30600660:

ენი განათლებულები. — შინაგანი ცნო-_რუსეთის ამბები. — სამოსამართლო ქრონიპოლიტიკა: ბნგლია, — შრანცია, — ბმერიკა. გრამმა. — სიტყვა, თქმული მუთაისს ბაბრიელ minunder . - domogo of moderning of the ". _ სხეა და სხვა ამბავი. — ბიბლიოგრაფიული აადებაები. — შოჩტა-ტელეგრაფი.

£3360 83630C387C380.

მოჩენილი ბუნების მეცნიერი—ჰიოქსლი ს, რომ მრთელი კაცობრიობა ისეთისავე გამოშვებით იცელის და განაახლებს ა ცხოვრებას, ჩვეულებებს და ჭკუის მიულებას, როგორც რომელიმე მარტივი რკალი იცელის თავის ქერქსაო. **ამ** შემაში ქკუაზე ახლოს არის მხოლოთ ის გაიება, რომ ორივე შემთხვევაში—კაციცა და ნკალიც ძველი ქერქის მაგიერათ ახალს იცმენ. მაგრამ ბეზანკალის ახალი ქერქი ლებით და ყველაფერში ჩამოგავს ძველს, აგდებულს ქერქსა. ააცობრიობის წარბა კი იმაში მდგომარეობს, რომ ძველი, ლი და უვარგისი ცხოვრებისა და ჩვეუებისა და შემცდარის აზრისა ნაცვლათ ეისებს უმჯობესს და უსარგებლესსა. ძარიობას ისეთი თვისება აქვს, რომ ერთ ლზე გაჩერება, ერთი და იმავე ჩვეულედა აზრის სამუდამოდ შენახვა იმას არაეს არ შეუძლიან: ის მუდამ წარმატებამუდამ წინ მიდის; ერთს უაზრო ჩვეუს დააგდებს და მის ნაცვლათ შემოიღებს ეს, უფრო საფუძელიანსა; დღეს ის ჰფის, რომ ერთი ნიწილი საზოგადოებისა ეს უნდა არჩენდეს, მეორესთვის უნდა ომდესო, ხვალ კი მიხედება, რომ ამნაირად დოების დაყოფა უსამართლო საქმეა ენებელი ორივესთვის, როგორც მშროსთვის, ისე ტყუილა-მჭამელისთვისაც; ამბობენ, რომ ყოველმა კაცმა მარტო მუცლისთვის, თავის კეთილდღეობისუნდა იზრუნოსო ("მე თუ არ ვიქნები, ქვეყანაც დაქცეულაო"), ხვალ კი გაირომ ყოველი განცალკევებული კაცი ადოების წევრია და მაშასადამე ყოველ სძიებას უნდა ხმარობდეს, რომ წარმაი შევიდეს ეს იმის გამჩენელი და დამალი საზოგადოება, მით უფრო რომ სალების კეთილღღეობის შედეგი კერიმისივე კეთილდღეობა იქნება.—ბმისაგალითების მოყვანა, რომ საჭირო იყოს, ბით შეიძლება. —

ლისამე ერის ან ცალკე პირის ცხოვმდეგ მაგალითებსაც კი ბევრს ვნახავთ: დროს ძველმა ბერძნებმა მიალწიეს კეთილ დღეობამდინ, იმათ ჰქონდათ სახელმწიფოს დაწყობილება, რომ ჩვენ ზოგიერთს შემთხვევაში შევნატრით രുവ്യം. മാമ്പ്രാദ എള്ള വള, നസ്യാ രിടത-¹ მირდა მონაობა და ტყუილა-მჭამელოhals anolin ghomas to boyshyერძნები დაეცნენ, როგორც ზნეო-

ბით, ისე ქკუითაც და კიდეც ბარბაროსებმა ത്രാരിന്നിന്നെറ്റി; മിന്റെത്ത നമാത താട്ടുപ്പെട്ടു താറ്റരിუფლება და თვითარსებობა. ბანცალკევებულ პირს,ინდუვიდუუმს კიდევუფრო იშვიათად აქვს ეს მუდამ ცვლილებისა და წარმატების თვისება: საზოგადოთ შენიშნულია, რომ კაცი, მიაწევს თუ არა ერთს წერტილამდინ, შევა თუ არა მოხუცებულებაში, შემდეგ ძალიან იშვიათად გამოიცვლის თავის ცხოვრებას, ჩვეულებას და აზრს, რაც უნდა ცუდნი იყვნენ ისინი, და ძალიან იშვიათად შეითვისებს ახალი დროების რომელსამე ცელილებასა. — მს ითქმის მხოლოთ განცაკევებულ პიროვნებაზე და ერზე. მთელი კაცობრიობის შესახედ კი ისვე ზემო მოყვანილი კანონი რჩება, რომ კაცობრიობა მუდამ და ყოველი მხრით იცვლება და წარმატებაში მიდის. —

- პოველი განცალკევებული ერის ისტორია გვიჩვენებს ჩვენ, რომ რომლისამე აზრის და ჩვეულების უსაფუძელობა და საზოგადოთ წარმატების დამაბრკოლებელ მიზეზთ მოსპოdol bojohangdo ghor chal co ygganol ghoroc არც ერთ ქვეყანაში არ უგრძვნიათ: ყოველ თვის და ყველგან პირველათ საზოგადოების რამდენთამე უფრო ქკუიან და განათლებულ პირთა შეუმცნევიათ და გამოუთქვამთ სახალხოთ, რომ ესა და ეს ჩვეულება, ან აზრი უსაფუძელო და მაენებელიაო და ამა და ამ საქმეს ყურადღება რომ მივაქციოთ კი ყველასთვის სასარგებლო იქნებაო. ბმნაირი ახალი აზრები ცოტ-ცოტათი გავრცელებულან საზოვადოებაში და, როცა ისინი საზოვადოებასაც მოსწონებია და სასარგებლოთ დაუნახავს, იმათ დაგვარათ მოქცეულა, თუმცა, რასაკვირველია, უმეტესს ნაწილს (განსაკუთრებით მოხუცებულებს) ყოველთვის გასჭირვებია ძველი, უვარგისი ჩვეულებების და ცხოვრების ერთბაშათ დატოვება და ახალს გზაზედ დადგომა. შამისოთ კაცობრიობის წარმატება ყოელად შეუძლებელი საქმე იქნებოდა, უამისოთ კაცობრიობა ვერ მიაღწევდა იმ განათლების ხარისხამდი, რომელზედაც ეხლა დგას, ის დარჩებოდა იმავე ბარბაროსულ მდგომარეობაში, როგორც ამ რამდენიმე ათი საუკუნის წინეთ იმყოფებოდა.-

პოველ საზოგადოებაში მოინახებიან ისეთნი პირნი, რომელნიც ქკუით და განათლებით სხვებზე წინ სდგანან ამ საზოგადოებაში; იმათა, შეძლებისა და ან ნიჭის წყალობით, გაუხსნიათ სხვებზე მომეტებულათ ქკუაგონება და მიუღიათ ცოდნა. ბი, ამ პირების ვალია, შეძლებისა და დროს მოთხოვნილებისა დაგვარათ, წინ წასწიონ მთელი საზოგადოება და სცდილობდენ იმის კეთილდღეობაზე. დაეაკვირდეთ, ჩვენ ამ კანონის საზოგადოებას ბევრი დაუხარჯავს განათლებულების აღზრდისათვის და ამიტომ უფლებაცა აქვს ბევრი მოსთხოვოს იმათა. პისაც შეძლება არა ჰქონია, რომ ცოტაოდენი განათლება მაინც მიელო, ვინც სიყმაწვილიდგან മൗരാമ റിറെ ფന്വന്നിറ ymgnems, hand bgom yლუკმა-პუროთ არ დავრჩეო, იმას საზოგადოება, რასაკვირველია, ვერ მოსთხოვს, რომ მაგდენათ სასარგებლო კაცი იყოს ქვეყნისათვის,

თუმცა ჩვენ ეხედავთ, რომ ზოგან ჩვენ დროში

თითქმის მთელი საზოგადოების ცხოვრება მარტო შაუძლებლებს აწევს კისერზე. შეჭველია, იმ კაცს უფრო მეტი მოეთხოვება, რომელსაც 20-25 წლამდი თავის ქკუისა და გონების გახსნის მეტი არაფერი დარდი არ აწუხებდა, რომელსაც ამ დროს განმავლობაში უზრუნველათ და დროსა და შრომის დაუკარგავათ ჰქონია მზათ ყოველი საცხოვრებელი სახსარი, ვიდრე იმას, რომელმაც დღეს არ იცის — ექნება ხვალ იმას რამ საზრდო, თუ არა, რომელიც, ერთი სიტყვით, მთელ თავის სიცოცხლეს ატარებს ამ საზრდოს მოპოების ზოუნვაში.

— ბმას გარდა განათლებულს ყოველთვის უფრო უკეთ შეუძლიან უჩვენოს საზოგადოებას იმის ნაკლულევანება და სახსრები ამ ნაკლულევანების მოსპობისათვის და საზოგადოთ ყოველი ახალი საშუალება, რომელიც, ცოტათ თუ ბევრით, ეხმარება ხალხის კეთილდღეობას და იმის ცხოვრების გაუმჯობესებას. ბანათლებულსა და გონება-გახსნილს კაცს ყოველთვის შეუძლია, თავის ცხოვრებით და სიტყვით, დიდი და კეთილი გავლენა იქონიოს საზოგადოთ გაუნათლებელ საზოგადოებაზე; თუ იმას არა აქვს ამნაირი გავლენა, თუ იმაში საზოგადოება ვერა ხედავს კაცურსა და სამაგალითო კაცსა, მაშინ იმის განათლებისათვის დახარჯული ფულები მუქთად, უნაყოფოთ დახარჯული ფულებია; ამნაირი კაცის მაგალითი მეორე მხრითაც აძლევს საზოგადოებას ვნებასა: იმის შემხედეარე მამები, უეჭველია, ისე გულსმოდგინეთ ალარ დაიწყებენ მეცადინეობას რომ უმაღლესი განათლება მისცენ თავიანთ შვილებს; ისინი თითქმის საფუძელიანათ იტყვიან: — რას გვიკეთებენ სხვები, რომელთაც უმაღლესი განათლება მიუღიათ? რითი დაეხმარენ ისინი ჩვენი ქვეყნის წარმატებასა?

სხვა და სხვა დროს ყოველ საზოგადოებაში სხვა და სხვა მოთხოვნილება და საჭიროება არის; თუ რომელსამე ერს გარეშე მტრები აწუხებენ, მაშინ საჭიროა მეოპარი და მხნე კაცები; თუ ამ ერში სუფევს შინაგანი უთანხმოება და არეულობა, მაშინ ყველაზე უფრო საჭიროამტკიცე და თადარიგიანი მმართებლობა, რომელსაც შეუძლია დაამკვიდროს მშვიდობიანობა; თუ ერს არც გარედან და არც შიგნიდან არაფერი არ აწუხებს, მაგრამ, თავის უმეცრების წყალობით, ის ვერ სცხოვრებს მაინც კარგათ, ვერ გრძნობს კეთილდღეობას, მაშინ, უეჭველია, ყოველი კეთილგონიერი კაცის ვალია იზრუნოს თავის სამშობლოს განათლებისა და განსწავლისათვის.

-3 ინ არ იცის, რა გვაწუხებდა და რის ნაკლებობას ვგრძნობდით ჩვენ ამ 10-15 წლის წინეთ, როდესაც ცოტ-ცოტათ ჩვენშიაც გაჩდნენ განათლებულები! (ბარეშე მტრების, ღვთის მადლით, ჩვენ მაგდენათ არ გვეშინოდა; მაგრამ ჩვენ გეყავდნენ შინაგანნი მტრები, რომელნიც ათასჯერ უფრო მავნებელნი და დამაზიანებელნი არიან, ვიდრე გარეზენი. მს მტრები იყვნენ: ბატონ-ყმობა და უმეცრება, რომლების წყალობით, ჩვენ

Goos, pusuals ნეტარხენებული რაინჩვენ ბლომად გვყავდა omanh commus. მუშა-კაცები, ბლომად გექონდა მშვენიერი, ნოყიერი მიწები, მაგრამ, ამ ორი სენის წყალობით, მაინც უხეიროთ, დიდს სიღარიბეში და ერთმანერთის უკმაყოფილებაში ვცხოვრებდით: ბატონსა და ყმებს შუა სუფეედა მუდამ განხეთქილება და უთანხმოება; ბატონი მუთამ იმას სცდილობდა — რაც შეიძლება მომეტებული დავაძრო გლეხსაო და გლეხიც თუ შეიძლებდა რამე რიგათ, იგერაედა თავისთავსა; ჩვენი თვალ-უწვდეველი მინდვრები ხელ-უხლებელი ტყეები და მდიდარი მდინარეები დაგდებულნი იყვნენ სრულებით უყურადღებოთ. ბრც შეძლება და არც ცოდნა არ გვაძლევდენ ჩვენ ღონისძიებას, რომ ჩვენდა სასარგებლოთ მოგვეხმარა და გამოგვეყენებია ცხოვრებაში ეს ბუნებისაგან მონიჭებულნი სიმდიდრენი. — პისი ვალი იყო, რომ ამისთანა გაჭირვებულ მდგომარეობაში მყოფი საზოგადოებისთვის აეხილა თვალი და ცოტათი მაინც დახმარებოდა იმის უთადარიგო ცხოვრების გაუმჯობესებას? შექველია, ჩვენ განათლებულებს, ბევრის თუ არა, ცოტას გაკეთება მაინც შეეძლოთ ამ საქმეში.

შემდეგ სტატიაში ჩვენ მოვილაპარაკებთ იმაზე თუ—რის გაკეთება შეეძლოთ და ნამდვილ კი რა გააკეთეს ჩვენმა განათლებულე-

30638360 U6m 8380.

ჩვენ შევიტყეთ სამწუხარო ამბები შიმშილზე; ლაპარაკობენ, რომ პუკიის ხიდზე ერთი გლეხი მომავალებულა სოფლიდგან, დაცემულა და მამკედარა. ხალხი მიშეელებია და იქავ ახლო აფთექიდგან წამლები მიუციათ, მაგრამ ველარ მოუბრუნებიათ. სხვა ამბავი კიდევ: საგარეჯოში თუ პატარძეულში ერთი ქვრივი დედაკაცი უპოვნიათ შინ მკედარი. ეს ത്രിക്കാറിലെ പ്രത്യാല പ്രത്യാത്ര പ്രത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്യ പ്രത്യാത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്യ പ്രത്യ പ്രത്യ പ്രത്യാത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്യാത്ര പ്രത്യ പ്ര പ്രത്യ പ്രവ്യ പ്രവ്യ പ്രത്യ പ്ര ყალების თხოვნაც უთაკილნია, სამი ოთხი დღის განმაელობაში გარეთ გამოსული რომ აღარ უნახავთ გლეხებსა, შესულან სანახავა თა და მკედარი დახვედრიათ. უველანი ამბობენ რომ, შიმშილის ნიშნები ეტყობოდათო ამ ორსავე შემთხვევაში. მს დიდათ სამწუხარო ამბავია, მეტადრე იმისთვის რომ პურის ახალ მოსავალამდის ჯერ ხუთი თვეა; სოფლებში პური არსაიდგან არ მიდის და თუ მიდის ისევ თვილისიდგან. თვილისს ისე დიდძალი ხალხი აწევს, რომ, როგორც ჩვენი გლეხი ამბობს ქალაქზე, "ზღეაა" და აქედგან გარეთ ძნელათ თუ პური გავიდეს. ამ უკანასკნელ თვეს მართალია პურის ფასი დაეცა შვიდაბაზ უზალთუნამდის; მაგრამ ამ ორ დღეში პურის ത്യാധി ചാറ്റ്റ്വാ ന്ന മാട് ഇത- എഴാന്ത്ര സ്വാദ്യ വി ფურნეები აქამდის აბაზათხუთ გირვანქასა ჰყიდდნენ, ეხლა ოთხ გირეანქა ნახევარსა და ოთხ ქირვანქასა ჰყიდიან; იმერლის ხაბაზები აბაზათ ადრე ოთხ გირვანქასა, ეხლა სამ გირვანქასა. ბმასთან უნდა ეთქვათ, თითქმის ისევ იმავე მდგომარეობაში გახლ- რომ მეფურნეები ფქვილს თითქმის არც კი სცრიან და ქატო ნარევ პურს აცხობენ. მალაქში თუმცა ჯერ არა ჩანს ისე ცხაcom zaforado mornodol bombolo, dograd, ongo-അ ക്നൂർ രാച്യൂര്ന്റുന്നത്, മാന്ന്ര രാന്മാർവളത്: താ-30 முறில் நிருக்கை முறு புலமுர் வாலக்கி முற-რულე არავის უნახავს. რამდენჯერმე ყური Braggeton adolorate models, mad bado-morხი სული რვა გრომიან ხაბაზის პურზე გადა-തരാര്ന പ്രിവ വര്യാട്ടി പ്രത്യാര്യാര് വര്യാര് പ്രത്യാര് പ ქა პურზე, ნახევარს დილით, ნახევარს საღამოს. Rs უნდა იცოდეთ, რა ცხარეს ცრემლითა სჭამენ ამ პურსაო. ჩვენი ხალხი თავმომწონე bombos cos motodos do gor son ocalo da fysomodal ത്കന്മുട്. മുറ്റതാർ ഗുറ്റന്റെറുത്ത ക്കാ ക്നെ കം, რომ შიმშილით მოკვდეს კაცი. დღეს იტყვის მოვითშენო, მეორე დღესაც ისე გაჯიბრდება, დღესაც როგორც არის გავატარებო; მერე მესამე, მეოთხე და სულიც ამოუვა.

სოფლებში გაჭირება უფრო მეტი უნდა იყოს ჯერ იმისაგამო, რომ ყველას ცუდი ამინ-രെ രാച്ചരുത, തന്ന്യർ ഉന്തി നൻ ჰქონოდა, hazahy oya, gamhoy zidagopapo; ganრეთ სხვა ადგილებიდგან პური თითქმის არ მიდის; მესამეთ პურის მაღაზიები არა აქვთ. შასი თან-და-თან მატობს და, როგორც შევიტყეთ, მიზიყში ორ ფუთ ნახევრიანი კოდი Bang Botgosos galadom. - "bolagma Bobgoში " დაბექდილ გუბერნატორის მიწერილობიდგანა სჩანს, რომ გლეხებს დიდის გაჭირვეdolo goda dosghadoloogol yobagonso, had ახალ-მოსავლამდის პური ასესხოს. ბუბერნატორი უბძანებს პურის მაღაზიების გამართgales cos orbengfally on hal addmable , hall gaholoogol bojohno odob gomes dosghadob სხვა პური არა აქვს და არც შეუძლიან სამხედრო მაღაზიებიდგან პური ასესხოს სოფლის მცხოვრებლებსა; ამის გამო იმასა ჰსურს, თვითონ მცხოვრებლებმა აღმოაჩინონ უფრო დიდი მზრუნველობა, რომ ყოველ გვარი მოულოდნელი უბედურებისთვის მზათ იყვნენ."

საზოგადოების მხრით საჭიროა, რომ ამ გაქირებულ დროს შეეწიოს ღარიბს ხალხსა როგორც ქალაქებში, აგრეთვე სოფლებშიაც. შარშან წინ რუსეთში ცუდი ამინდი დაუდგათ და ხალხმა გაჭირებაში ცოტაოდე ღონის-ძიება მოიპოვა საზოგადოების გან. შეიკრიფა ფული და დარიგდა ღარიბებსა. ჩვენშიაც შეიძლება ამ გვარი შემწეობა. სოფლებში ვისაც პური აქვს, იმას შეუძლია გასესხება, და ვალი აქვს თავის გაჭირებულებს ხელი გაუმართოს; გაცემაში ნაკლები სარგებელი და გარდასახადი სვინიდისიანათ გამოართვას და უზომო, ურიის ვალი არ დაატეხოს. ნათქვამია —უზომო სარგებელი — ცეცხ

ამასთანავე ეთხოვთ აქაურს გაზეთებსა და ჟურნალებსა, რომ ამ ხალხის გაჭირებას დაეხმარონ თავიანთ სიტყვითა და საზოგადოებას კარგი ყურადღება მიაქცევინონ. მა რთალია, ყანებს აქებენ, მაგრამ, როგორცა ვთქვით, პურის მოსაელამდის ჯერ კიდევ ხუთი თვეა.

— ჩვენ გავიგონეთ ერთი სარწმუნო პირისაგან, რომ ეხლანდელი შენობა ჩვენი სასუ-ნებართვით, გაისყიდება და მის ნაცელათ აპირებენ ახალი უფრო სრული სახლის აშენებას სადმე ქალაქის გარეთ. დახურული სასწავლებელის მოსწავლე ყმაწვილებისათვის, നമ്പിയുന്നു തന്ത്യില് പ്രത്യാദ നതാമ്യാര്യ വര്യാര്, აუცილებლათ საჭიროა, რომ ეს ოთახები იყვნენ სრულნი და სუფთა; ვინ არ იცის, რა ტიგათ ენებს, განსაკუთრებით ყმაწვილის ქორფა აგებულებას, შეხუთული და უწმინდური ჰაერი ოთახისა. მხლანდელი სადგომი სასუmoghen boganto domost goffma cos sho რიგიან ალაგასა სდგას; ამ ვიწროობისა და Uული ჰაერის გამო റ്റി ერთობ ხშირი ავათ- ამდენი წიგნიც ვერ არის სამყოფი სამოცდა-

მყოფობა არის "მაგირღებში; ამბობენ, რომ "თი მილლიონის ხალხისათვის. მაგრამ ისიც განსაკუთრებით იმერლებს არ უხდებათო იქაგანი დასნეულებულები მიდიან თურმე თავის იმერეთისაკენ და ზოგნი კიდეც იხოცებიან. ბმიტომაც ძლიერ სასიამოვნო იქნება მართლം, had how "godengos domg so "go me yyg თესს ალაგზე და ახლანდელზე უფრო სრული ახალი სემინარია.

6760006 S38080.

მას შემდეგ რაც რუსეთში ბატონ- ყმობა გადავარდა (1861 წ. 19 თებ.), ყველანი დარწმუნდენ, რომ ხელ-გაუნძრეველათ და უშრომოთ ცხოვრება შეუძლებელი საქმეა: წინეთ მებატონეს შეეძლო დამსხდარიყო თავისთვის შინ და ან სამზღვარს გარეთ ექეიფნა და ცხოვრცბის საშუალება, ყმების წყალობით, მაინც არ შემოაკლდებოდა; მაგრამ ბატონყმობის გადაგდების შემდეგ ამნაირათ ცხოვრება - შეუძლებელი შეიქნა: ყველამ ცხადათ დაინახა შრომის საჭიროება.—მაგრამ იმისთვის რომ შრომამ მომეტებული ნაყოფი მოიტანოს, აგრეთვე საქაროა სწავლა და ცოდნა; ამიტომაც, ჩვენ ვხედავთ, რომ ამ უკანასკნელ ათ წელიწადში საზოგადოებაში ალი ძრა დიდი სურვილი სწავლის მიღებისა; ამას ამტკიცებს ორი ახალი უნივერსიტეტის (Moglსისა და 3არშავის), რამდონიმე გიმნაზიის და აუარებელი სასოფლო შკოლების გახანა. ბანსაკუთრებით შესანიშნავია მაინც რუსეთში სასოფლო შკოლების გამრავლება ამ უკანასკნელ დროს. ბი, მაგალითად; "პეტერბურღის უწყებაების" კორესპონდენტის სიტყვით, ბატონ-ქმობის მოსპობამდინ მთელს **ძ**ოენოს გუბერნიაში მხოლოდ რამდონიმე სასოფლო შკოლა იყო, ისიც სახელმწიფო გლეხებისთეინა; მაგრამ ბატონ-ყმობის შემდეგ მომრიგე მოშუამდგომ ლებმა (მიროეოი პოსრედნიკებმა) იმდონათ ჩააგონეს გლეხებს და ისე იზედმოქმედეს იმათზე, რომ ახლა by or sho bolongen Tynes shoun of goმართული. რა ქარგი იქნება, რომ ამისთანა კეთილ მაგალითს წაბაძონ ჩვენმა მიროვის პოსრედნიკებმაც! პიდევ უფრო შესანიშნავი და ყურადღების ღირსი ის არის, რომ ყველა ეს შკოლები თვითონ სოფლებას ხარჯით არიან გამართულნი, ასე რომ იმათ არავითარი გარეგანი შემწეობა არ ეძლევათ. იქაურს თითო മ്യന്ത്രാൻ ധാർ്യന്തെ നസ്യാര്യാന ന ന ർ ന ്ദ്ര റ შაგირდი დაიარება და გამოანგარიშებულია, რომ თითო შაგირღზე წელიწადში თუმნამდი റർാന്ത്യൂർം.

დონის ჯარის ქვეყანაშიაც აპირობენ თურმე შემოიღონ ახალი სასამართლოები და -commerce of compage all all a server and server and ში. ბევრს ეგონა, რომ იქაც ისე შემოიღებდნენ ახალ სასამართლოებსა, როგორც ჩვენში შემოიღეს, საქართველოში, და არა ისე როგორც რუსეთში. მომრიგებელ მოსამართლეებს ჩვენში ხომ მთავრობა ნიშნავს. ლონის ჯარის ქვეყანაში კი აგრეთვე როგორც რუსეთში ხალხი უნდა ირჩევდეს კენჭით მომრიგებელ მოსამართლეებსა.

მს მეათე წელიწადია რაც პეტერბურლში შედგენილია წერა-კითხვის გამავრცელებელი კომიტეტი და როგორც გაზეთებში იწერებიან თავის საქმეს ძალიან კარგ თ ასრულებს, ყოველ წელიწადს თან-და-თან უფრო მეტსა და მეტს წიგნებს ურიგებს უუასოთ ხალხს. ბქამდისინ, მას აქეთ რაც დაარსებულა ეს კომიტეტი, სოფლებში გალგზავნია ხალხში დასარიგებლათ ოთხას ორმოც ათასამდინ საკითხაgo fogso; sã mobst mádango sostoresã നന്നാധ നധ്യാ തന താധന წიგნი მუქთათ დაურიგებია. სწორეთ თუ შეხედა კაცმა საქმესა,

არ უნდა დავივიწყოთ, რომ როგორც ჩვენური ცხოვრება და ჰაეა: უმეტესი ნაწილი იმათ- ში, თითქმის აგრეთვე რუსეთშიაც ამ გვარ ყოვლად უსაქიროესი საქმის იოლათ წაყვანას ძალიან აძნელებენ. 0, პეტერბურლის კომიტეტი წერა-კითხვისა შემონაწირი ფულის შე მწეობით ასრულებს თავის კეთილ საქმესა და სასოფლო შკოლებს ძალიან ეხმარება. შარშან მუქთათ დაურიგა სოფლებში ორმოცდა ათი ათასი წიგნი და გაჰყიდა ორმოციათასი; ამას გარდა ეს კომიტეტი ყოველ წელიწადს აცხადებს იმ სახალხო საკითხავი წიგნების სიას, რომელნიც უფრო გამოსადეგნი არიან. ბხლა სხვათა შორის აპირობს სახალხო თეატრი გამართოს. ქომიტეტს შეადგენს ახლა ექვსას სამოცდა ცამეტი წევრი; მათ შორის ოთხმოცდა ოთხი ქალი და ოცდა ცხრამეტი სასულიერო წოდების პირი. შარშან ისურვა კომიტეტში წევრათ შესვლა უსამღვდელოესმა ინოკენტიმ, მოსკოვის მიტროპოლიტმა.

> ბმ უკანასკნელ ხანებში გამოვიდა ახალი დრამა ერთი გამოჩენილ რუსის მწერლისა, უფ. ტოლსტოისა - "ბორის მეფე." ამ დრამაში სხეათა შორის არის ერთი სცენა, რომელიც ჩვენ შეგვეხება, ქართველებსა. ბორის მეფე პირველ მოქმედებაში მიიღებს სხვა და bbgs Jagy6 noobs cas bbgs cas bbgs bormbob nomჩებსა და მათ შორის, ხვანთქრისას. ყიზილბაშისას და ქარველთ მეფის ბლექსანდრეს ელჩსა, არქიმანდრიტს პირილეს.

> ჩვენმა მკითხველებმა იციან, რომ რუსეთშიარის "პირუტყვის მცველი საზოგადოება" (Общество покровительства животнымъ), болamol doboto ol show, had googhygemal boenხში შინაური პირუტყვის შებრალება და იმათი who so andymads. 30 both goon good obagნით, შინაგანი საქმეების მინისტრი აძლევს ახლა მიწერილობას პირუტყვის ექიმებს, რომ റമാതാദ്ര രാടന്റുത്ത് രാത്രാര ത്രാന്റിനെ രിവാം რომ ნუ სცემენ პირუტყვს, ბევრს ნუ აზიდვინებენ და საზოგადოთ კარგათ მოეპყრონ, რადგან კარგათ შენახული პირუტყვი დიდხანსაც გაძლებს და მაშასადამე მეტ სარგებლო. ბასაც მოუტანს თავის პატრონსა.—

ᲡᲐᲛᲝᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚ**Ო Ქ**ᲠᲝᲜᲘᲙᲐ.

ამ დღეებში აქაური ოლქის სასამართლოში სწარმოებდა საქმე ერთი აქაური მაღაზიის პატრონისა, სახელად მელ მანი სა, რომელსაც გულის აღმაშფოთებელს საქმეს აბრალებდნენ. ორი შაგირდი ჰყაედა და ვითომც ისე ეყიდებოდა თურმე ამათა, ისე რიგათ სდევნიდა და სტანჯავდა, რომ ერთმა იმათგანმა ველარ გასძლო და თავი მოიკლა. დიდი ლაპარაკი შეიქნა ქალაქში ამ საქმეზედ. — დანიშნეს გამოძიება, რომლითაც გამოჩნდა, რომ სამ თვემდის დაკეტილში ჰყაედა თურმე ეს ორი ყმაწვილი, რალაცა საკუჭნაოებში. სასამართლოში ესარჩლებოდა მელმანს ერთი აქაური გამოჩენილი ადეოკატთაგანი უფ. რეიტერი. დიდი ნიჭიერება, ხელოვნება და ცოდნა გამოიჩინა უფ. რეიტერმა თავის ლაპარაკში, რომლითაც სასამართლოს დაუმტკიცა, რომ ეს მელმანის მოქმედება კანონით არ დაის ჯებოდა და ამ მიზეზით განათავისუფლეს მელმანი სამართლისაგან.

312

8 s h on t 19 Sogmant 3 sms os on nya obn babamba gobammodol abama 3mmal თაობაზე. შმეტესი ნაწილი ორატორებისა ნააღმდეგებოდენ იმ მუხლს ამ პროექტი რომლითაც დადებულია, რომ სამღვთო რილსაც უნდა ასწავლიდნენ სახალხო ლებშიაო. მუნდელამ სთქვა მაგ., ყმაწვილის რელიგიურათ აღზრდის წინა დეგ მე ვერაფერს ვერვიტყვიო; მაგრამ ამ ვიტყვიო, რომ სამღვთო წერილისა და სხვა ნების ერთად სწავლა ჩვენ სახალხო შკოო ში შეუძლებელი საქმეა. ა უ პე რ ტ ე შ მა ამის წინაალმდეგ სთქვა, რომ მეშინია ვაი თუ სამღვთო წერილის სწავლის მოს ბამ უკმაყოფილება ალძრას საზოგადოებაზ bbgs mhoomhoddog onom mhomho fighe ნაკლულევანება გამონახეს ახალი კანონ პროექტში და შენიშნეს ბლადსტონს. ტა ტორებს უპასუხა 8 ლ s დ ს ტ ო ნ მ s, 88s თებლობის პირველმა პირმა და ბილის მომტანმა. იმანა სთქვა: "მმართებლობა რადღებით გასინჯავს პატივცემული ორატ რების ყველა შენიშვნებს და, თუ ღირ ლათ დაინახავს იმათ, დიდის სიამოვნები ასწორებს სახალხო განათლების ბილო შენიშვნებისა დაგვარათ. ბხალი კანონი დამტკიცდა, ხალხს ხარჯი მოემატება; თანა საქმეში ხალხის წარმომადგენლ სიტყვას, უეჭველია, განსაკუთრებითი ყუ ღება უნდა მიაქციოს მმართებლობამ. რ შეეხება იმას, რომ რელიგიური და მე რებითი სწავლა განცალკევებულნი იყენ n. had ajamagoda sh ასწავლიდენ სამლ goliceged be compoperatelling -, company ცევს ჯეროვან ყურადღებას, როცა ც კომიტეტში იქნება ამ ბილის გარჩევა. მ თებლობასა სურს გულით მხოლოთ ის, ძალდატანებით სწაელის პრინციპი და წარმოდგენილის ბილში, რადგან, იმის აზ abraman al abra ahou aguadam bo განათლების გავრცელება. უნდა გამოვტ განაგრძო ორატორმა, რომ ამ პრინციპი ლება პირველში მე ძალიან გამიჭირდა ვნანობ, რომ იძულებულნი ვართ ძალი სწავლოთ ჩვენი ხალხის შვილებს; მე ცხვილოთ მიმაჩნია ჩვენი მამებისათვის ნათლებულ დროში, რომ ძალდაუტანე არ ასწავლიან ისინი თავიანთ შვილებს goodgal dans (301"

ამ შენიშვნების შემდეგ პალატამ ხე ორეთ წაიკითხა ეს ბილი, რომელიც, როგი გაზეთებში სწერენ, თითქმის გაუსწორები დამტკიცდება ორივე (მვემო და ზემო) პა ტებისგანაო.

3606000

" ოფიციალური ბაზეთის " 22 მარტის / დაბეჭდილია იმპერატორი **ნ**აპოლეონის დეგი წიგნი ოლივიესთან:

" შფ. მინისტრო. ჩემი აზრით, მოვიდა ა დრო, როდესაც უნდა მოხდეს ყველა რეფორმებ ლილებანი), რომელთაც თხოულობს კონსტიტუცი ფუძნებული იმპერია. ბმნაირი რეფომების მოხლ ჟამათ მით უფრო საჭიროა, რომ ბოლო მოელ გიერთების უზომო ლტოლვას რეფორმებისაღმ მელიც შიშიანობას სთესავს საზოგადოებაში. პირველად უნდა მოხდენ ცვლილებები შესახებ ტის დაწესებისა და იმის უფლებაებისა. 1852 კონსტიტუციაში უმთავრესი ყურადღება მიქცე მპართებლობის გა აგრებაზე და წესიერების დაფე ზე. პოველი კონსტიტუცია მუდამ უნდა იცვლ ხალხის განათლებისათანავე. მხლა, როდესაც, სხვა რეფორმების მადლობით, ჩვენ ალკადგიხეთ ტიტუციური მმართებლობა, აუცილებელათ რომ კანონმდებელობას დაებრუნოს ის უფლებ მელნიც იმას ეკუთვნიან; საჭიროა, რომ დაგე დენ რეკორმები და თვითონ კონსტიტუციაც ველათ დაფუძვნდეს, აგრეთვე სენატმაც უხდა უმფრო მომატებული მონაწილეობა მმართებლ ტემაში. — ბმის გამო, გთხოვთ, თქვენი ამხანაგ Ebamano, Farananognamo Ujason gashasa ექტი, რომელიც უნდა მომდინარეობდეს 1852 водного вод заподоль (всенародная подача

ნ) პრინციპიდან და რომელმაც უნდა გაჰუოს პაგღებელობის უფლება ორ პალატას შუა; ამას გარგალი კანონის ძალით ბალხს უნდა დაუბრუნდეს იერთი იმ კონსტიტუციურ უფლებათაგანი, რომეაქამდი მე მქონდა იმისაგან მინდობილი.—

ემ წიგნს ძლიერ კარგი და დამამშვიდებელი ელენა ჰქონდა როგორც საზოგადოებაზე, ოპოზიციურ ჟურნალისტაკაზედაც.—

გაზეთში "Independence Belge" 24 მარტს _{ჩენ}, რომ ფრანცუზების ყურადღება ამდ სამმა საგანმა მიიქციაო: ირთი — ნაპოონის წიგნი **ო**ლიეიესთან (რომელიც ზეარის მოკვანილი), მეორე — ტურის პროსი, სადაც არის პიერ ბონაპარტეს განსაილება ნუარის მკელელობისათვის და მე-განებში, რომელნიც ეკუთვნიან პანონმდეიი პორპუსის პრეზიდენტს — შნეიდერს, წინეთაც იყო არეულობა და, როგორც რენ, ახლა ხელ-ახლათ ამტყდარა. მაგახლანდელ არეულობას პოლიტიკური იათი აქეს თურმე: იქაურს მუშა-ხახლში გაიდნილა ხმა, რომ ვითომც პარიჟში რესლიკა გამოეცხადებინოსთ. 24 მარტს დის 11. საათზე ყველა მუშებმა დაანებეს ი მუშაობას, შეიკრიბნენ და იძახოდნენ: არიჟში რესპუბლიკური მმართებლობა დამდრებულა. ბხლა რადროს მუშაობააო!" shammanh amongg obgg ob Julia shot რმი, რომელმანც ამას წინეთ არია აქ მუშა იხი. — შნეიდერი, შეუტყვია თუ არა იმას ეს. ეი, იმ წამსვე გამგზავრებულ**ა პ**რეზოსაკენ თან ჯარიც დაუბარებია არეულობის დახვიდებლათ. შკანასკნელს გაზეთებში არა ენ — რითი გათაედა ეს არეულობა.—

არეს — 27 მარტს გადასწყდა ქ. ტურში პიერ ლინაპარტეს საქმი: დიდი ხნის საქმის წარმოე- მაის და გამოძიების შემდეგ — ის სრულიად მას ადებდენ, ს სამართლოში აღმოჩნდა, რომ არტელად ნუარმა შემოჰკრა იმას სილა და არმას შემდეგ იმანაც რევოლვერი ესროლა არმას კიდეც მოკლა. პიერ ბონაპარტეს გადახდელა სამართლის განჩინებით, მხოლოთ 25,000 ატერანკი (თითქმის რეა ათასი მანეთი) მოკლუ-

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲐ.

რა მსწრაფლად და ბეჯითად მიდის ამერიწარმატების გზაზე, ამას ამტკიცებს ის გამოება, რომ ამ რამდონიმე წლის წინეთ გრებს (ზანგებს) არა ჰქონდათ იქ არავითაუფლება; ისინი, განსაკუთრებით სამხრეხელთის შტატებში, თითქმის პირუტყვებათ მიაჩნთ. ბხლა კი იმათ მიენიჭათ არათუ მარტო ფის წარმომადგენლების ამორჩევის უფლე-(ამომჩჩეელობის უფლება), არამედ ზოერთს იმათგანს უჭირავს ძალიან მაღალი გილი სახელმწიფო სამსახურში; მაგ., ერთი გრი ამოირჩიეს ამ ახლო ხანში 3აშინქტოს სენატის წევრათ. დეპუტატების (ხალხის ხმომადგენლების) პალატაში ხომ ბევრი აგები არიან დეპუტატებათ. **ე**რთი გაზეთი ბობს, რომ შეიძლება მალე მოვიდეს ის იო, რომ ამერიკელები არ მიაქცევენ ყუღღებას ზანგების შავ კანს და თავის პრეღენტათაც ამოირჩევენ რომელსამე იმათ-

ნება და ხასიათი. პოელად წმიდამან ღვთისმობელმან ცხად ჰყო ამ შემთხვევაში, რომ
სურისა და ძოლორადოს შტატების ძანონმღვბელმა ძრებამ უარი უთხრა ქალებსა ამომრევლობის უფლების მინიჭებაზე. მისსურის
შატში სახალხო შკოლების მასწავლებლები
პოები კი სახელმწიფო სამსახურში ითვლეპან და როგორც კაცებს, ისეთივე უფლებები აქვთ, მაგრამ სახელმწიფო საქმეების
ბამაობაში ისინი ჯერ მაინც არ უნდათ გაპოიონ; ამ შტატშივე ერთი, ქალი სახელათ
პულია ბობბზ ამოიტჩიეს მომრიგებელ შო-

სამართლეთ. მინესოტის შტატის ძანონმდებელმა ძრებამ კი გამოსცა კანონი, რომლის
ძალით ქალებს მიეცათ უფლება მომავალ
ამორჩევებში მონაწილეობის მილებისა; ამ
დროსვე იქნება აქ მოლაპარაკება იმაზე—სამუდამოთ მიენიჭოსთ ქალებს ამომრჩევლობის
შინიჭებულსა ქად

ᲢᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲛᲛᲐ

(ეფილისში მიღებული)

პბრიში, 29 მარტს. შრანციაში მინისტრებმა ბუიფემ, დარიუმ და ტალუემ სამინისტროდგან გამოსელის თხოვნა შეიტანეს; ოლივიე მინისტრათა რჩება.

600333

დღესა ყოვლად წმიდისა დეთისმ შობლის ხარებისასა, თქმული მუთაისს, გაბრიელ ეპისკოპოსისა მიერ ჩყო-სა წელსა.

"და შევიდა ანგელოზი იგი "მისა და რქტა გიხაროდენ "მიმადლებულო უფალი შენ-"თანა (ლუკ. ბ. კბ.).

ზეცით მოელინებული მთავარანგელოზი მიართმევს დღეს ქალწულსა მარიამს დიდსა ხრებასა: გიხაროდენ მიმადლებულო, უფალი შენთანა, კურთხეულ ხარ შენ-დედათა შორის. რა წარმოიდგინა და რა იგრძნო ყოვლად წმიდამან მალწულმან, როდესაც იხილა ესრეთი უცები მახარებელი და ესმა მისგან გაუგონებელი სიტყვა? ბაუხარდა მას! იფიქრებს კაცი, რომ იგი უთუოდ დიდსა სიხარულსა იგრძნობდა თვის გულში მისთვის, რომ ეს ხილეა და სიტყვა იყო ერთობ დიდი, აღმამაღლებელი დედობრივისა ბუნებისა; გარნა არა! — შოვლად გონიერმან ამან მალწულმან არ დაანება გული მისი უცებსა სიხარულსა, არამედ შესძრწუნდა, დაფიქრდა და განიზრახვიდა რაი არს bohgdo glog: bamma do f ho nboms, do bძრწუნდა სიტყვა მას ზედა მისსა და განიზრახვიდა ვითარიმე არს მოკითხვა ესე. ბნგელოზმან შეატყო რა ფიქრი, გაჩნდა მის გულში და რქვა მას: ნუგეშინინ, მარიამ, რამეთუ პოვე მადლი წინაშე ღვთისა.

შეხედეთ, ძმანო, და უმეტესად, დანო და დედანო, და განიზრახვიდეთ თქვენცა რაოდენი გონიერება და სიმტკიცე სულისა გამოაჩინა ამ შემთხვევაში ყოვლად წმინდამან ქალწულმან მარიამ: _ იგი უეცრად ხედავს თვის წინაშე უჩვეულოსა მახარებელსა, მას ესმის უცნაური და შემაძრწუნებელი სიტყვა, უ.ჭ ველია მიხვდება, რომ მდგომარე მის წინაშე არ არის კაცი, არამედ ანგელოზი. სხვა ვინმე ამ შემთხვევაში უთუოდ სრულიად იქმნებოდა წარტაცებული ღელვისაგან გრძნობათასა: იგიცა შესძრწუნდა, გარნა არა მოაკლდა გონებასა და სიმხნესა, არამედ შევიდა ფიქრ. ში და განზრახვაში: ცითარიმე არს მოკითხვა ესე. თუმცა ცხადად ხედავს, რომ მის წინაშე სდგას არა კაცი, არამედ ანგელოზი, გარნა მაინც დაუფიქრებლად არ მიილებს სიტყვასა მისსა: განიზრახვიდა ვითარიმე არს მოკითხვა ესე. მსრეთთა უჩვეულოთა შემთხვევათა შინა გამოჩნდება ადამიანის გონება და ხასიათი. პოვლად წმიდამან ღვთისმშობელმან ცხად ჰყო ამ შემთხვეეაში, რომ უმთავრესნი თვისებანი მისისა სულისანი იყვნენ მალალი გონიერება და შეურყეველი მხნეობა. და არა თუ აქ, არამედ ყოველსა შინა მისსა სიცოცხლესა იქცეოდა საკვირველი-താ გონიერებითა და მხნეობითა. მს ორი სანატრელი სულის თვისება: გონიერება და სიმხნე მით უმეტესად იყვნენ მასში განსაკვირეებელნი, რომელ ამასთანავე იგი იყო მშვიდი და მდაბალი. როდესაც გონიერება

სიმდაბლესთანა, მაშინ იგინი შეამკობენ ადამიანის ბუნიბასა

მსენივე არიან ორნი უმთავრესნი და უსანატრელესნი თვისებანი, რომელნიც უნდა შეამკობდენ ყოველთა ქრისტიანულთა ქალთა. მრთსა მხოლოდ გონიერებით და მხნეობით მინიჭებულსა ქალსა შეუძლია კეთილად აღასრულოს ქვეყანაზე თვისი დიდი დანიშნულება.

305 sh agal glos ho botamas adobg mo პარაკი 3ინ იფიქრებს და იტყვის, რომ ქალი. სათვის საჭირო არ იყოს ჭკუა და მხნეობა?შთუოდ ესრეთ იტყვის თავის გულში ზოგიერთი ჩემთა მსმენელთაგანი. ბარნა მრავალ ნი შემთხვევანი და ჩვეულებანი ამის სოფლისა ცხად ჰყოფენ, რომელ, თუმცა ენით ასე ვიტყვით, საქმეთაგან ჩვენთა კი სხვა სჩანს. გაიხსოვნეთ, ძმანო ქრისტიანენო, რას აფასებენ მამაკაკნი და რა მოსწონთ მათ უმეტესად ქალთა შორის? 305 არ იცის, რომ მამაკაცნი პირის სახეს ანუ სილამაზეს და ტანის მშვენიერებასა ქალთასა უმეტესად მოიწონებენ და ინატრიან, ვიდრე მათ სა ქკუასა და სიმხნესა. თუ კი პირის მშვენიერება აქვს ქალს, მეტს არაფერს მოითხოვენ მისგან. ბარეგანითა სახითა ქალნი უმეტესად მოიგებენ ჩვენ საზოგადოებაში ვიდრე გონიერებით და სიმხნითა. შმეტესად საკვირველი აქ ის არის, რომ ქალნიცა ნატვრულობენ მხოლოდ მშეენიერებასა და მშეენიერებითა რაცხეენ თავთა თვისთა ბედნიერად, ხოლო, რაიცა შეეხება სიმხნესა და ჭკუასა, თითქმის ყოველგან განერცელებული არის ის აზრი, რომ ესენი უნდა ეკუთვნოდენ მამაკაცთა, ხოლო ქალებთა უამისოთაც კარგათ შეუძლიათ გატარება თვისისა ცხოვრებისაო. მს აზრი ერთობ შეცდომილი და უგუნური არის, ძმანო ჩემნო! 3გონებ, რომ მახვილი და ღრმა ქკუა, მხნეობა და ხასიათის სიმტკიცე ქალისათვის უმეტესად არის საჭირო ვიდრე მამაკაცისათვის. იქნება ეს იზრი ვისმე ეუცხო ვოს, გარნა ჩვენ აღვილად შეგვიძლია ამის დამტკიცება.

ჩვენ ყოველთა ვიცით, რომელ ქალი აგებულებითა, ანუ სხეულითა არის უფრო სუსტი, ვიდრე მამაკაცი; მას არა აქეს ეგოდენი ხორციელი ძალი და ღონე, როგორც მამა-Jobb. Ro hopastor odo Jomn Bachogl doმაკაცისაგან, ერთობ საჭირო არის, რომ ქკუითა და მხნეობითა მაინც შეავსოს ეს ნაკ ლულევანება; წინააღმდეგ შემთხვევაში, ესე იგი, თუ ჭკუითაც შორავს იგი მამაკაცისაგან და ხასიათიც აქვს სუსტი და ულონო, მაშინ നുറ პირ და პირ შეიქმნება სათამაშო მამაკაცისა, მაშინ ყოველი მამაკაცი ბოროტად მოიხმარს მისსა სისუსტესა და უღონოებასა. საუბედუროდ, ხშირათაც ეხედავთ ჩვენ ამას: რაოდენი ქალი იღუპება ქვეყანაზე მით, რომელ იგი არის უღონო, სუსტი სულითაც და ხორცითაც, არა აქვს ეგოდენი მხნეობა, რომ წინააღუდგეს განსაცდელთა, მოფერებასა, მზაკვარებასა და არ აყვეს კაცის ბოროტთა შეგონებათა და სურვილთა. ერთი სიტყვით, თითქმის ყოველი ცოდვა, დაცემა, უბედურე. ბა ქალთა აქედგან წარმოსდგება.

მრისტიანობა არ მოითმენს ამას; სამღრთო ჩვენი სჯული მოითხოეს, რომ ქალიც იყოს ლუმოკიდებელი ანუ თვით-მდგომარე, ესე იგი, ეგოდენი გონიერება და მხნეობა უნდა ჰქონდეს მას, რომ ყოველთვის იქცეოდეს თავის ქკუით და ნებით. მრისტეს სახარება არ მოითხოეს, ვითარცა ჰფიქრობენ ზოგიერთნი უმართლონი პირნი, რომელ ქალს ჰქონდეს მონებრივი დამოკიდებულება მამაკაცი, თუ გინდ მეუღლე იყოს იგი მამაკაცი, თუ გინდ მამა, თუ გინდ მამა, ანუ სხვა ჭირისუფალი: სხვა არის ქრისტიანული, სიყვარულზე დაფუ-ძნებული, მორჩილება, და სხვაა მონება. ჰრის-ტიანობას მონება არ შეეფერება, არამედ თა-

ვისუფლება. ბაუნათლებელთა, უსჯუთოთა ქვეყანათა შინა ქალი არის მონგე ცაქ წაფამლე შო მამაკაცისა; იქ იგი დააკმქულტიტებს და ემსახურება მხოლოდ პირუტყულთა მამაკაცის ვნებათა. ბარეთ არ არის ქრისტიანულსა, განათლებულსა საზოგადოება აშინა. ბქ ქალს აქვს დიდი მნი შვნელობა. ღმერთმან ისე შეამკო ქალი მრავლითა განსხვავებულითა ნიჭითა, რომელ მას შეუძლია დიდი შემწეობა მისცის საზოგადოების წარმატებასა. ბარნა, უკეთუ იგი არის მოკლებული გონიერებითა, მანეობითა და სათნოებითა, მაშინ ყოველნი მისნი ნიჭნი შეიქმნებიან წყაროდ მისისა უბედურებისა და საზოგადოების წახდენისა.

കാര് എത്രാ മാരിനാനന്തി, നനുന്ന എത്രാ രനახმაროს ქრისტიანულმა ქალმა მისი ჭკუა და მხნეობა? შეიძლება, ძმანო, რომ მან ბოროტად იხმაროს იგინი: გარნა ეს იქნება, როგორც ახლა ვსთქვით, მისი და საზოგადოების უბედურება. მალი მაშინ ასრულებს თვისსა დიდსა დანიშნულებასა, როდესაც იგი თვისსა ქკუასა და მხნეობასა მოახმარს მახლობელ-താ, მოკეასთა, ოჯახსა, საზოგადოებასა, როeglises ngo show betongen ngebous, ando fileდა ზნეობისა, მცველი ოჯახის და საზოვადოების პატივისა და სათნოებისა. ქალს ლმერთმან ისეთი გული მისცა, რომელ იგი თვითონაც მაშინ ხედავს თავის თავს ბედნიერად, როდესაც სხვათა აბედნიერებს. თვით მისი ბუნება მოითხოვს თავის გამომეტებასა მახლობელთა მისთათვის და თვითონაც მაშინ კმაყოფილია, თუ ვისმე შესწირა თავის გული და ლონე. მართალია, არიან ზოგეერთნი ქალნი თავმოყვარენი, თავმომწონნი, რომელნიც ეძიებენ მხოლოდ თავის საკუთარსა ბედნიერებასა, გარნა ესრე ვითარნი არიან სრულიად გაფუჭებულნი და გარდაქცეულნი დედობრივისა ბუ-60dologo6.

დასასრულ სიტყვისა ჩვენისა, კვალადვე მივაქციოთ სული და გული ჩვენი ყოვლად წმიდისა ქალწულისადმი. ქოველსა ქალსა მარადის ჰქონდეს თვალთა წინა შე ღვთაებრივი მისი სახე და ცხოვრება, ყოველი ქალი შარადის ცთილობდეს ბაძვად საკვირველისა ამის სახისა და მით გააკეთილებდეს მისსა ცხოვრებასა და ზნეობასა.— ბმინ.—

35ლეგზე.

Roger bibo in inol how brigging gibionქვეყნებში კაცებმა მიხედენ, რომ ნახევარი ნაწილი კაცობრიობისა (ქალები) უმოქმედებოთ ა**რ** უნდა იყენენ, რომ ქალების მხრით ნამდვილი მონაწილეობის მიღება പ്രാവ്യന്ത്രിന്റെ വ്യാത്ര പ്രവ്യാത്രം სებელს სარგებლობას მოუტანს ქეეყანას, მაგhad, adalogal had Jamponl yaggan da Jagდება და შრომა ნაყოფიერი იყოს, აუცილებელათ საჭიროა, რომ იმათ მიეცესთ ისეთივე უფლება თავის განათლებისა, როგორც კაცებს აქეთ. ჩვენ ეხედავთ ეხლა, რომ იმ ქვეყნებში (ბმერიკაში), საცა ქალებს მიულიათ საფუძელიანი განათლება და სწავლა, იქ იმათ მიენიჭათ ბევრი ისეთი უფლებაები, რომელნიც უწინ ჰქონდა მინიჭებული მხოლოდ კაცებსა; მაგალითად, ისინი მიიღებენ მონაწილეობას თავის ქვეყნის საქმეების მმართვაში და გამგეობაში იმათ აქეთ ხმა მმართებლობის წევრების ამორჩევაში, ამ ახლო ხანში ერთი ქალი მომრიგებელ მოსამართლეთ (მიmagna bygason) sanahhagh, ahata absbymaპენ ფო შტაში, ტელეგრაფის სტანციებში, რკინის გზებზე, ექიმობენ და სხვა სახელმწიფო სამსახურს ასრულებენ; უმეტესი ნაწილი მასწავლებლებისა ბმერიკაში ქალები არიან; ზოგიერთნი უნი ვერსიტეტებშიაც არი ან პროფესსორებათ. — მაგრამ, უნდა იცოდეთ, რომ ბმერიკის ქალებს ზეცით კი არ გადმოვარდნიათ ეს განათლება და ამისაგან დამოკიდებული სხვა და სხვა სამოქალაქო უფლებანი:

- თმნაირი ქალების მოძრაობა ახლა Oghaპის განათლებულ ქვეყნებშიაც სჩანს. იმათი მეცადინეობით მვროპის უმთავრესს ქალაქებში უნივერსიტეტები გახსნილია ქალებისათვის; მაგ. ამჟამად 3ენის (ბესტრიაში), ძემბრიჯის (ბნგლიაში), პოპენგაგენის (დანიაში), მდინბურლის (შოტლანდიაში) და დუბლინის (ირლანდიაში) უნივერსიტეტებში გასათხოვარი ქ.ლები და ვაჟები ერთად დაიარებიან და სწავლობენ. ბგრეთვე ახლად გახსნილს სტოკღოლმის უნივერსიტეტში (შვეციაში) ქალებსაც მიეცათ ნება ლექსების სმენისა. ბმ მოკლე ხანში რუსულ გაზეთებშიაც სწერდენ, რომ ქალებს მიეცათ უფლებაო პეტერბურლის მედიკო -- ხირურლიის პკადემიაში ლექციების სმენისა. სხვა განათლებულ ქვეყნებშიაც, მაგ. ბერმანიაში, შვეიცარიაში, იტალიაში ქალებმა უმთავრესი ყურადღება მიაქციეს თავის თავის განათლებას და სწავლის მილებას, რადგან იმათ კარგათ ესმისთ, რომ სწავლის შემწეობით ყველაფერის მოპოება ადვილათ შეუძლიანთ.

— წასრული წლის 4 ნოემბერს ბერლინში (პრუსიის სატახტო ქალაქში) შეიკრიბნენ მრავალნი ქალები და კაცები და ჰქონდათ მოლაპარაკება იმაზე თუ--რა ღონისძიება უნდა იხმარონ, რომ გააუმჯობესონ ქალების მდგომარეობა საზოგადოებაში. ამ კონგრესსში იყვნენ დეპუტატები (ქალები და კაცები) მრავალი ამგეარი საზოგადოებისა ბმერიკიდგან, ბნგლიიდგან და შვეიცარიიდგან. პონგრესის პრეზიდენტათ ამოირჩიეს პროფესორი ბოლ-ტრებათ სულ ქალები იყვნენ ამორჩეულნი. სხვათა შორის ბიუხნერმა სთქვა აქ, რომ "იხლადელი საქალებო სასწავლებლების პროგრამმა სრულიად უნდა შეიცვალოსო, რადგან ამ სასწავლებლებიდგან გამოსულნი ქალები სრულიად ვერ ასრულებენ თავიანთ დანიშნულებასაო; ისინი—მასწავლებლებათაც არ ეარგან და ვერც თავიანთ შვილებს ზრდიან ხეირიანათაო; იმათში, ბიუხნერის სიტყვით, გამოდიან მხოლოთ მანდილოსნები, რომელთაც კარგათ შეუძლიანთ მხოლოთ სტუმhal dangos co adsoros onyonga".

മാരം മൂറ്റെ വര്യാട്ടായില്ലെ ത്രാ പ്രാവര്യ പ്രി დეგ ბერლინის კონგრესმა დასღვა შემდეგი გარდაწყვეტილება (რეზოლუცია): 1) ბერლინის მალების საზოგადოებას უნდა ექნეს მუდამ კავშირი და მიწერ-მოწერა უცხო ქვეყ. ნების ამგეარ საზოგადოებებთან, რადგან ამ საქმეში ერთად და ერთ ნაირად მოქმედება ყველასთვის სასარგესლო იქნება. 2) უნდა രാടാനിന്ന് ധാൃത്താന്റെ നന്മാര്റ്റ (മൃത്യന്മാന്ന ചര് გაზეთი), რომელშიაც იქნება სჯა და მოლაპარაკება მხოლოდ ქალების საქმეებზე და იმათი განათლების საშუალებებზე. 3) საზოგადოებამ უნდა გამართოს ქალებისთვის უმაღლესი და აგრსთვე სახელოსნო სასწავლებmgon.

ഉയ്പട്രെവുട്ടെയ്

მოხუცო, შვილი გიყვარდეს, რომ იქნეს შენი მგრეცადე დაგრჩეს კაცურად, დანიშნულებაც ის არი.

Qაარიგებდე საწყალსა, არ გახთეს მელა და ტურა, შრომა უყვარდეს, ცდილობდეს, იძახდეს ურა და ურა!

ნუ გეწუხება შენ სიღარიბე და ნურც დაგრჩება მისთვის ქონება, მხოლოდ მას ჰქონდეს კაცური გრძნობა და ურუეველი პატიოსნება.

ისე სჯობია, მამავ მოხუცო, ჰქონლეს ლარიბი მას ლუკმა პური. შეუშინებლათ თავისას სჭამდეს, შორ-შორ გაფანტოს ლანძღვა და შური,

3ინემ გველსავით ხვრელშიდ ძვრებოდეს, დაცუნცულობდეს ვით მელა-ტურა, და შრომის მადლსა მხიარულათა არ დასძახოდეს ურა

ძერწმუნე, ჩემო პატივცემულო, ის შვილი მშობელს ვერ გაახარებს, რომელიც მტრელობს, ძმებში ორგულობს და მელასავით დროსა ატარებს;

ეს ყოფა-ქცევა, ჩემო მოხუცო, კაცისთვის, ეგონებ, აღარ იკმარებს, Qა სამშობლოცა ამ გვარსა კაცსა, აბა მითხარი, რათ

მაშ ნუ გებრალვის მაგ გვარი შვილი! უთხარ ნუ ძვრება ვით მელა-ტურა, ეცადოს მოძმეთ გაუხთეს ძმათა, შრომას დასძახოს ურა

No არ გეგონოს, რომ შენი შვილით სამშობლომ კარგათ შენ მოგიგონოს, **0**უ მელასავით ძრომა-კბენითა თავის სიცოცხლე მან

ის არ იქნება შენი მგრძნობარი, არ დაგიდგება მარჯვენა მკლავში და სამშობლოცა, მამავ მოხუცო, ცუდათ ჩასძახებს შენსა საფლავში.

მაშ ნუ გებრალვის მაგ გვარი შვილი, უთხარ: ნუ ძვრება ვით მელა ტურეცადოს მოძმეთ გაუხდეს ძმათა, შრომას დასძახოს ურა

8. 3 s m s @ n @ g m n.

1870 წ. 8 მარტს. Amosobo.

ᲡᲮᲕᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ ᲐᲛᲒᲐᲕ**Ი**.

ბელგრადიდგან იწერებიან გაზეთში "Wanderer", რომ 3არნში (სერბიის ქალაქია) დიდი არეულობა მოხდაო იმის გამო, რომ ერთი ჩერქეზის ცოლ-შვილს აშკარათ ბაზარში ჰყიდიდენო. ჩერქეზები წინააღმდეგობას უწევდნენ თურმე ამისთანა ვაჭრობას, მაგრამ იმათმა უფროსმა — ძადიმ გარდასწყვიტა, რომ ამ ნაირათ ადამიანების გაყიდვა კანონიერი საქმეაო. სხვა ქვეყნების ელჩებს პროტესტი (უკმაყოფილება) განუცხადებიათ ამაზე და თხოულობენ, რომ ადამიანით ვაჭრობა მოისპოსო.-

რა დიდი სარგებლობა მოაქვს ჯანმთელო-

გი რიცხვი ყვავილით მკედრებისა, რომელიც მოყვანილია ერთს რუსულ გაზეთში: 1801 წლიდგან ვიდრე 1870 წლამდი, ესე იგი, სამოცდა ცხრა წლის განმაელობაში, მომკედარა რუსეთში ყვავილის აუცრილობისაგან 10,350,000 კაცი.

ბმ მოკლე ხანში ბმერიკის შეერთებული შტატების ერთს ქალაქში ამოირჩიეს მომრიგებელ მოსამართლეთ ერთი დედაკაცი. ამერიკის გაზეთებში ეს ქალი დაწვრილებით არის აწერილი: თითქმის ისიც კია მოყვანილი, რომ ის ორმოცდა თვრამეტი წლის არის და ოთხ ფუთ ნახევარს იწონისო. 3ს ქალი მშეენივრათ ასრულებს თურმე თავის თანამდებობას და ყველანი მადლიერნი და კმაყოფილნი არიან იმის განჩინებაებისა.—ბხალი მომრიგებელი მოსამართლე დაიარება თურმე სამსახურში უბრალო ჩითის კაბით, და თავზე იმას ხურავს ნაქსოვი ხელსახოცი.

ბამოჩენილს ბუნების მეცნიერს -- პარლო შოხტს ამ მოკლე ხანში წაუკითხავს პრაგაში რამდენიმე პუბლიკური ლექცია; ამ ლექციებში იმას გამოუთქვამს ზოგიერთი ისეთი აზრები პაპისა და საზოგადოთ ფრანგების პატრების შესახებ, რომელნიც იმათ სრულებით არ მოსწონებიათ; ამის გამო, როდესაც ეს ლექციები დაბეჭდეს და ყიდვა დაუწყეს, კათოლიკეთ პატრები ძალიან სცდილობდენ, რომ არ გავრცელებულიყვნენ ისინი ხალხში, მაგრამ ეერა გააწყვეს რა.-

ტამბოვის გუბერნიის მემა**მ**ულეს **ე**მანუელ **ნ**არიშკინს შეუწირავს სახალხო შკოლებისთვის მასწავლებლების გამოსაზრდელათ ორას ორმოცდა ათი ათასი (250,000) მანეთი. მს სამასწავლებლო სემინარია, როგორც ამბობენ, უნდა გაიხსნას ტამბოვის გუბერნიის ერთს უეზდში, სადაც უფ. ნარიშკინს დიდი მამულები აქვს.— ლეთის მადლით, მეძლებულები ხომ ჩვენშიაც მოინახებიან, ბევრი თუ არა ცოტა მაინცა; სახალხო შკოლების და ამ შკოლებისთვის მასწავლებლების საჭიროებას რუსეთზე მომეტებულათ თუ არა ნაკლებათ ხომ მაინც არა ეგრძნობთ; მაგრამ აბა თუ ვისმე, 250,000 მანეთი კი არა, 250 მან. შეუწირავს რომელიმე ამისთანა ქვეყნის სასარგებლო და გამოსადეგი საქმისთვის! —

– რუსულ გაზეთებში სწერენ, რომ 3არშავში (პოლშაში) ისეთი საყასპოების გამართვას აპირებენო, mad of θεαρμαρ βερδού εμάρο გაისყიდებათ. Ο ερδού ხორცს ახლა ბევრ განათლებულ ქვეყნებში სჭამენ, მაგალითად ანგლიაში, ფრანციაში, ბერმანიაში და სხეაგა ნაც და ყველგან ამბობენ, რომ ის გემრიელიც და მარგებელიც არისო კაცისათვის.

ბმერიკის მეურნეობა. ბმერიკა ახალ დასახლებული ქვეყანაა და ამიტომ იქაური მიწები ისე არ არიან დალალულნი და ისე არ გამოლევიათ იმათ სინოკიერე, როგორც სხვაგან, საცა რამდენიმე ასი და ათასი წელიწადი სახლობენ კაცები, მაგ. ბზიის და მვროპის ქვეუნებში. ბმერიკაში ჯერ ძალიან ბევრი ხელუხლებელი, შეუმუშავებული და ნოკიერი მიწებია; იქაურ მიწებს იმდენი შემუშაეება და გაპატიურება არ სჭიბისათვის ყვავილის აცრას ამტკიცებს შემდე- სიან როგორც მაგალითად ჩვენში; ამიტომაც მვრო-

პიდან და სხვა ქვეყნებიდგან ძლიერ ბეერი მიდ დასახლებლათ: შარშანწინ ყოველ დღე ათას კაცი მიდიოდა ბმერიკაში დ გატან. შარტა ეკრტა იესის და იესიდა იეთხმოთ ინ აბთოეი განმაეთის ინ აბთობაში გაიმართა. ბასაკვირველი არ არის ამის უნლი იქ მეურნეობის საქმე კარგათ მიდის.

შარშან (1869 წ.) მოვიდა ბმეროკაში:

25385 - 6 3 8 5 6 m 6 8 m 13 @ 3 3 0 0 80 months ნეთისა. სიმინდი — ხუთასი მილიონისა პ, πουν παρο υσο βοροποποίν. ξ sb m h am gos sosba anmambabs. d ლი გაიყიდა — ო რ მოცდა ოთხი მილიონი თ ი. ქართოფილი, ხორცი და სხვა ხორაგი — ორ მილიონზე მეტისა.

— ზოგიერთს **რ**უსეთის გუბერნიებში ისე გაგ დნენ მგლები, რომ მცხოვრებლებს მოსვენება არ ბი, როგორ იქცევიან ხერსონის გუბერნიაში (შ ში) რომ გასწყვიტონ ეს მავნებელი მხეცები: გუბერნია დაყოფილია რამდენიმე მაზრათ და თი ზრაში დაყენებულია ერთი მონადირე, რომელი ველ გაზაფხულზე და შემოდგომაზე შეკრებს სოფლებს, შემოერტყმიან ტყეებს, საცა მგლები ლებათ და ერთბაშათ ამოწყვეტენ. სანადიროთ კვირა და უქმ დღეებში, როცა სხვა საქმე არ გაა გლეხებსა. თითო მგლის თავში მმართებლობა ა იმის მომკვლელს სამ მანეთს და მგლის ლეკვის მ ლაში მანეთ ნახევარს. სხვაგანაც რომ ასე გულ დგინეთ შეუდგებოდნენ ამ მხეცის ამოწყვეტას, უ ლია, მალე ამოწყვეტენ იმათა.

ჩვენც ხომ ბევრ ზიანს გვაძლევენ მელიები, ბი და დათვები; რა იქნებოდა, რომ ერთხელ მიგ ლონისძიება იმათ ამოსაწყვეტათ? მს ხომ ძნელი არ არის, თუ მოვინდომებთ. ბი, ბნგლიის ქვე ეხლა ერთ მგელსაც ვერ ნახავთ.

"bobng. 8

612

ᲒᲘᲑᲚᲘ**Ო**ᲒᲠᲐᲤᲘᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲒᲐ.

გელიქიფვილის და <u>ქამპ. სტამბაში</u>, ნის ქუჩაზე. ბებუთოვის სახლში) და აგრ ว พวัตรงที่ พรา มีสบายสบายการ 97479999U

06906997 "370U7 7673U7EU

016%. o. 1. 3 sg 3 sg sd n b sgolo son Bompon

420070130

ზუბერნიის ტიპოგრაფიაში (ჩაკ. ნიკოლ ძის სახლებში)

06906089:

გუნების პატი, შედგენილი ი. ბოგებაშ mologof. Bobo bodo odogo. ქართული ანბანი—ი. ზოგებაშვილი Bobo mon Bommo.

კეცია, ელემიანი — მოთხრობა თ. ი. მ

Jagadolia. Bolo a on Bay ho. სახელმძღვანელო რუსული ენის სა

ელებელად ქართველთ ყმაწვილთათვის. J - Bgomols. Solo bodo soo o o o gho 80g60.-

ისყიდება თფილისში ბლადათოვის და ფიანჯიანცის წიგნის მალაზიებში:

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲘᲡᲢᲝ

თეიმურაზ ბატონიშვილისა დაბეჭდილი პეტერბურლს, 1848 წ. 181/2 თ 3560, 8º/0

შასი ერთი მანეთი.

00 C 386 38 1. Ma სიტყვიანი დეპეშის გაგზავნა Ognლისიდგან ლირს: 85. 353. გუმბრს, განჯას, ბაქოს Obsem Bobol, Bankgall, Agosoll Jazant, Banh, Cyagon, ambyngh, Shohsbsoh, ნახიჩევანს, მლადიკავკაზს, ნუხას, ნიჟნს, Mooblost, Ambongt, Brank, Masamb 3 ს.-პეტერბურლს 50 სურამს, სიღნახს, --Oszstanob ტემირ-ხან-შურას, მრევანს, შემახას ბნგლიაში (შველა მალაქებში) . შრანციაში — — 3 38 Nosmoran po masan 50 **M**სმალეთში (სტამბოლს)

3 M. h & J.

On gomovão amont:

შაფათს გარდა. მუ თაისიდან — ხუთშაფათს, შაფათს და ორშაფათს

დილის 8 საათზე. ე რევნი დან—ხუთშაბათს, შაბათს და სამშაბათს

ნაშუადღევის 3 საათზე. ნუხიდან — სამშაბათს დღისით 1 საათზე.

ბაქოს გუბერნიიდან — ორშაბათს ნაშუადღევის 4 სა-

Jyosoban ampob: 00 ფილისიდან რუსეთის ფოჩტასთან ერთათ — ხუთშაბათობით, შაბათობით და ორშაბათობით შუალამეზე.

შოთიდან — სამშაბათობით და შაბათობით სალა- 6 საათზე. მოს 10 საათზე.

თ ფილისიდან მიდის შუადღეზე:

რუსეთიდგან — ყოველ დღე სალამოობით, ოთხ-რუსეთის ყველა ქალაქებში და სამძღვარ გარე თა ც გარდა სპარსეთისა და მცირე აზიისა — ოთხშაბათს, ხუთ'შაბათს, შაბათს და კვირას.

Jy os ob Jo, Samb go babyab - Janhob, mobilisand და პარასკევს.

Stom Ontob, Monthagon, Bygonou, Omhandle — პარასკეობით.

ე რევანს — პარასკ., ოთხშ. და ხუთშაბათს O) ელავს და 6 უ ხას—პარასკეობით.

ბაქოს გუბერნიაში—სამშაბათს და შაბათს.

3 უთაისიდან მიდის:

შოთს, სოხუმს და ორპირს—ორშაბათს და ხუთ Bodoob bogodal 6 boontog. M გურგეთს და ზუგდიდს — ორშაბათს

თვილისში და რუსეთის ყველა ქალაქებში — ოთხშაბათს, პარასკევს და კვირას შუადღეზე. Jbom Gabab co Bangandb - 3shobigadon.